

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ

Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELHŐS SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Tulfinom szeizmográfok

(In.) Mikor a Golgotha keresztjén meghalt az Üdvözítő, hogy végtelen szeretetével betöltsé ezt a világot, sötétség lett és kettéhasadt a kárpit, megindultak a földek és fölrepedtek a sziklák: *földrengést jelzett az újszövetségi evangélium*. Szent János szívében megremegett az Isten szeretet szeizmográfja és csodálatosan finom lelki műszerével följegyezte a megváltás világtörténelmi tényét...

A nagypénteki földrengés velőrázó és szikladöngető lökéseit ma is érzí az emberiség, csupán a materialista Judás-aposztolok, a szabadkőmives „emberszeretet” ál-prófétái gnyoskodnak e történeten. Pedig a szabadkőmives páholyok „résztvéte”, „szeretete” és „megindultsága”, ez a rejtett és lappangó földalatti erő, sohasem lánkol föl jobban, mint a messze-távoli földrengések és tűzhányások idején. Ha elpusztul Messina, ha Korinthos városát magába nyeli a föld, ha Miami partjain forgószél pusztít: a páholszeretet szeizmográfja abban a pillanatban jelzi a katasztrófát. A népszövetségi nagymester azonnal táviratozik s a basahalmi kis szabadkőmives, aki *biztos talajra* építette fel karrierjét, egész lelkében áradni kezd s megindul az a jól bevált reklámozási körfolyamat, mely a messinai és korinthusi romtenger fölött teli tündövel fújja a szimbolikus világpáholyok toborzóját.

Pár nap óta az emberszeretet szeizmográfjai idegesen és szakadatlanul jelzik azt a borzalmas katasztrófát, mely Bulgáriát és Görögországot érte. Mintha egyetlen fájdalom járná keresztül az emberiség szívé: tengeren túl és tengeren innen megmozdulnak a segítő kezek. Talpra szökik a Vörös Kereszt és ugyanazzal az áldozatkészséggel, mellyel a Doberdó sebesültjeit vagy a szibériai didergőket gyógyította és melegengette, holnap már a korinthusiak számára épít menedékházat. Megdobban a római pápa szíve és azzal a mértékkel, mellyel a mexikói földzötöket vagy a békésmegyei árvíz-károsultakat segítette, enyhítést ad a bulgáriai szakadároknak. Ugyanígy cselekesznek a protestáns jótékonyegyletek s végig az egész vonalon, ahol a krisztusi szeretetet komolyan veszik.

... És milyen különös, hogy van egy titkosan lappangó, földalatti erő, a szabadkőmivesség, mely szintén „segít” és „áldoz”, házi lapjában gyűjtési alapot szervez és tulhar-sogva a földindulások zaját, Amerikától Kelet-Ázsiáig, Basahalmától genfi palotáig veri a szeretet szimbolikus dobját...

Álljunk meg kissé ennél a szabadkőmives szeizmográfjánál.

A páholsajtónak lapjait forgatva mindannyiszor felszínre buzog a résztvét, ha valahol egy-egy világ-szerencsétlenség kivülesik az emberi cselekvések, tehát a szabadkőmives mahinációk körén. Amikor például Bulgáriában földrengés pusztít, és

husz-harminc hasábon jajveszékeli, hogy *elnyelt a föld egy falut*. Ugyan ez a sajtó szinte észre sem veszi, mikor az emberi defetizmusnak földrengése elnyeli azt az ezeresztendős hazát, melyben ő sajtósabadság-jogot élvez... Amikor Korinthos házai megrepedeznek, a szabadkőmives genfi tanács lelke mélyéig elérzékenyekedik. S ugyanez az emberesoport egy szemrebbetés nélkül milliókat tud hajléktalanná tenni... Amikor egy-egy tengeri hajóval vízbefullad az utazóközön-ség, az európai parlamentek kitűzdelik a gyászlobogót. De a szabadkőmives parlamentárizmusnak akadt-e egyetlen intézménye is, mely a sülyedő Oroszország félszáz millió haldoklójának segítő kezét adott volna?...

Amióta a napisajtó hasábjain hoz-zánk is eljutott a balkáni földrengés híre, szinte szemünkkel látjuk a sza-

badkőmives munkát, mely a távoli rancsra elraboltak tollunk. Az ungszerencsétlenség körbeterjedő hullámaiból kihálászta a maga kis politikai előnyeit, az „áldozatkész” és „mindenekfölötti” emberszeretetet, mely kétezer mexikói lelkész mártirullája mellett süketen, kegyetlenül és alattomosan tudott elosonni. A mai korszellemnek örök szégyene s gyalázata marad, hogy az emberi elvetemültség földalatti erőmbolását még mindig nem érzik meg a politikai szeizmográfok. Nem érzik meg, hogy a korinthusi vagy messinai romok felett csendesesen simogató szel-lőáramlatok holnap majd újra a föld alá bujnak és kirobantják a tűzhányókat s felkorbácsolják az óceán vizét.

A szabadkőmives emberszeretet föld alá mélyített szeizmográfja kifelé való hatásaiban úgy működik, mint az a földrengésjelző készülék, amit a csehek szabadkőmives pa-

vári szeizmográf éveken keresztül pontosan jelezte a legkisebb földlökéseket, melyek Koreában vagy a Tüzföld környékén remegtették a bennszülött lakosságot. S amikor a megszállás első napjaiban egy tőrészeg cseh katona bakkancsos lábával belerugott a szeizmográf beton-tömbjébe, az ingatú még csak meg se reszketett. *Mert felülről érte a rugás.*

A szabadkőmives világrombolás, hiába minden felülről jövő próbálkozásnak, újra felütötte a fejét s egy kis ellenforradalmi lélekzetvétel után folytatja ott, ahol a világháboru végén abban hagyta.

Mindebben pedig az a szomorú dolog, hogy erre csak olyankor szokunk ráeszmélni, amikor nem a mi lábunk alatt forrong a föld. A trianoni határ mellett például akkor, ha Görögország egyik sarkában összedülnek a házak...

Tulfinomak a szeizmográfjaink.

A romhalmazzá vált Korinthus és Philippopolisz környékén újból megmozdult a föld

Korinthusban 8000 ház omlott össze és 15000 ember lett hajléktalan — Bulgáriában 63 halálos áldozata van a földrengésnek, a sebesültek száma pedig csaknem négyszáz

Szófia, április 24. Görögországból érkező jelentések szerint Korinthus a vasárnapi hatalmas földrengés után romhalmazzá vált. Lutraki fürdőhelyen több szálloda, kaszinóépület rombadólt. A korinthusi csatorna mellett a Pelloponezus felé irányuló távirat összeköttetés megszakadt. A rengést Dzhion, Walamaki, Posszidonia és Patrasz helyiségekben érezték. A lakosság körében nagy rémület uralkodik. Kisebb károk estek Szalonikiben is. Az Égei tenger egyik szigetcskéje eltűnt. Tegnap

Athéntől nyugatra 50 km-re újabb rengés történt,

amelynek fészke Zantéban volt. Argostailonban temérdek ház össze-dőlt.

Magában Korinthusban 8000 ház omlott össze.

Összesen 15 ezer ember vált hajléktalanná.

Szerencse, hogy az emberek idejekorán elhagyták hajlékaikat és így emberéletben kevés kár esett.

UJABB FÖLDRENGÉS VOLT PHILIPPOLISZBAN

Szófia, április 24. A legutóbbi 24 óra folyamán újabb földlökést érezték Philippopoliszban és másutt. Stara Zagorában és különösen Haszkovoban mozdult meg erősebben a föld. Itten néhány fal megrepedt és elmozdult. Az egész vidéken, ahol sorozatos rengések pusztítottak, a lakosság igen sanyaru helyzetben van. A hideg időben kénytelenek összeütött sátrak alatt táborozni, ami vajmi kevés védelmet nyújt a zord időjárás ellen.

Az eső szakadatlanul zuhog, a hőmérséklet fokozatosan csökken felös, hogy ilyen viszonyok kö-

zött járványok fogják felütni fejüket. A miniszterelnök kijelentette, hogy nincs elég vászon sátrak emelésére, a kormány azonban mindent megtesz, hogy sátrak készüljenek a hajléktalan családok számára.

PUSZTULÁS BULGÁRIÁBAN

Szófia, április 24. Ideiglenes statisztikai kimutatás szerint Philippopoliszban 3000 ház omlott be és 6100 ház vált lakhatatlanná, ezenkívül több mint 5200 ház szorul külső javításra, hogy használható legyen. Bakalov és Kontsev szófiai egyetemi tanárok, akik tanulmányutatót tettek a földrengéssújtotta vidé-

kenen, megállapították, hogy

a diluviális időben leülepedett földrétegek elmozdultak,

a Marica jobbpartján Philippopolisz és Popozlik között a föld lesülpedésének hossza 100 méter, szélessége 80 méter, mélysége pedig 40 cm. Egyébként a Marica medre Philippopolisztól lefelé sűrű repedéseket mutat. Mericsleriben a gyógyforrások teljesen kiapadtak.

A belügyminiszterium értesítése szerint a földrengés következtében

63 ember vesztette életét,

míg a sebesültek száma 398.

A kereskedelmi kormány 358 millió pengős utépítési programm végrehajtását vette tervbe

Az a cél, hogy tíz éven belül minden magyar községnek rendes utja legyen

Budapest, április 24. A Ház mai ülésén az elnök közölte a házzal, hogy Rothermere lordtól választávirat érkezett a hozzá küldött üdvözlő táviratra. A táviratban többek között ezek vannak:

Midőn Magyarország ügyeit védem, meg vagyok győződve, hogy azzal nemcsak az Önök hazájának legnagyobb érdekét, hanem egy-szersmind az egész világ érdekét szolgálom. Most, hogy a világ figyelme fel van keltve,

azt hiszem, semmisen gátolja ügyünk diadalra jutását.

Következett ezután a belügyi tárca költségvetése részletes vitájának folytatása, amelynek során Kabók Lajos a fegyveres karhata-

lom létszámának apasztását kérte.

Peyer Károly sajnálja, hogy a csendőrségről eltávolították a régi tisztikart, kritizálja a csendőrség működését.

Malasich Géza hasonló értelmű felszólalása után Szcitovszky belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány

minden tekintetben meg van elégedve a csendőrség működésével.

A rendelkezésre álló adatok azt bizonyítják, hogy a csendőrség a felmerült bűnesetek 95%-át nyomozta ki. A tételt változatlanul fogadták el.

Az államrendőrség tételénél Kabók kifogásokat hozott fel a rendőrség működése ellen és megismételte

az általános vita folyamán elhangzott adatait a rendőrség létszámáról.

Szcitovszky belügyminiszter közölte, hogy a rendőrség fegyver- és egyenruha viselésére jogosult tagjainak száma 7880, a többi csak segédszemélyzet.

A tételt változatlanul fogadták el. A dologi kiadásoknál Fröhvirth Mátyás kérte a minisztert, hogy

az idegen forgalomra több súlyt fektessen.

Strausz István csatlakozott Fröhvirth felszólalásához.

Szcitovszky kijelentette, hogy arra fog törekedni, hogy azokon a helyeken, ahol az idegenek nagyobb számban fordulnak meg, idegen nyelvet beszélő rendőrök álljanak rendelkezésre.

Az erkölcsrendészeti törvény körül felmerült vita során a belügyminiszter kijelentette, hogy az erkölcsrendészeti rendelkezéseket a legszigorubbban be akarja tartani. Azt tervezi, hogy az erkölcsrendészet nyilvántartó intézményét, valamely kórházzal hozza kapcsolatba. Végül közölte, hogy nincs szándékában a nyilvános ház tartására adott engedélyeknek május 1-én tul való meghosszabbítása.

A rovatot változatlanul fogadták el.

A folyamorségi építkezésekről szóló rovatnál Peyer Károly a miniszter tájékoztatását kérte.

Szcitovszky Béla belügyminiszter: A költségvetés pontosan feltünteti a folyamorség beruházási kiadásait.

Visszautasítja Peyer és Kabók megállapításait, mintha visszavonásokról lehetne szó.

Ezzel befejezték a belügyi tárca költségvetésének tárgyalását s az elnök szünetet adott.

Szünet után a Ház megkezdte

a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását.

Cörgey István előadó beszédében rámutatott arra, hogy a költségvetés szónokai és a közvélemény a termelés és az értékesítés megszervezését kéri a kormánytól. Rámutat arra, hogy a gazdasági válság az egész világon jelentkezik. Az értékesítési nehézségeket a szomszéd államok elzárkózási gazdasági politikája okozza s nekünk is ugyanolyan gazdasági politikát kell folytatnunk, a kormány előmozdítja az export lehetőségeket s a kereskedelmi hitel megoldásán fáradozik. Az idegen forgalom fejlesztésére utak kiépítését tervezik. Az autótú hossza kb. 2800 km-es lesz.

Az utépitési program végrehajtása 385 millió pengőt igényel.

A kormánynak az a célja, hogy 10 éven belül minden magyar község rendezett legyen. A hidépitést is elősegíti a kormány. A közmunkaválság ügye összefügg a közuti törvénnyel s ezért kéri a kormányt, hogy a közuti törvényt mielőbb terjessze a Ház elé. A költségvetés részletes ismertetése után annak megszavazását kérte.

A vita első szónoka, Beck Lajos azt fejtegeti, hogy a gazdasági élet fellendülésének Magyarországon az a feltétele, hogy sikerül-e a termelést, a fogyasztást és kivittelt megszervezni. Meg kell szervezni a külföldi piacokon a magyar ipar fogyasztóit és megfelelő képvisellel kell rendelkezniük. Szól ezután a MÁV tarifapolitikájáról és annak olcsóbbá tételét sürgeti. Beszél a tranzit forgalom, majd a helyivasutak kérdéséről.

Fehér Ottó a posta- és távirada költségvetésével foglalkozott behatároltan. A kereskedelmi miniszternek módot kell találnia arra, hogy **a tisztviselők fizetésének és előmenetelének ügye rendezessék.**

Herman Miksa kereskedelmi miniszter: Méltóztassék a pénzügyminiszter figyelmét is felhívni erre.

Fehér Ottó határozati javaslatába a postaalkalmazottak számára kérte a nyugdíjban is beszámítható pótlék megállapíthatóságát. Elismeréssel szól a posta nagyarányú beruházási programjáról, amely előreláthatólag 1931-ben ér véget.

A költségvetést elfogadta. Az ülés ezután véget ért.

Hogyan vezette haza hős huszárjait Odesszából 1918 novemberében vitéz László Miklós altábornagy debreceni vegyesdandárparancsnok

A zsidó ügynökök hiábavaló kommunista agitációja Odesszától Makóig

(A Hajdúföld tudósítójától.) A nacionalista magyarság kiválóan szerkesztett, baráthangu új hetilapjában az „Előőr”-ben rendkívül értékes vezércikket közöl vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre, aki „Egy pillantás hátra felé” cím alatt, amelyben arra mutat rá többek között, hogy milyen másként történt minden, ha az októberi kabaré forradalom nem a hadsereg leszerelésével kezdte dicstelen pályafutását, hanem a nemzeti önvédelemre rendezkedik be. Bizonyítékul felhoz egy esetet, mely debreceni szempontból különös érdekességgel bír, amennyiben azzal foglalkozik, hogy **miként vezette haza huszárjait Odesszából vitéz László Miklós a debreceni vegyesdandár kitűnő parancsnoka.** Zsilinszky Endre cikkének ezt a részét alább közöljük:

Mikor 1918 november 2-án az odesszai vasútállomáson félezredünket bevonítottuk, indulás előtt kaptuk az első hírt a budapesti forradalomról és Tisza István meggyilkolásáról. Már akkor jól tudtuk, mit jelent ez a forradalom, hiszen már több mint egy negyedéve küzdöttünk a hazai radikális sajtó aljas hadsereghomlasztó munkája ellen, mely még a szociálisták lapjánál is veszedelmesebben terelgette katonáink lelkét az erkölcsi bolszevizmus iránytalanságába. A forradalmi zendülés azonban katonáink között jó ideig csak abban a kettős kívánságban jelentkezett, hogy követelni kezdtek a zsidó és osztrák tiszték eltávolítását és a mielőbbi hazavonulást a magyar határok védelmére. A 12 napos hosszú uton majdnem minden állomáson magyarul beszélő zsidó agitátorok várták katonáinkat és arra biztatták őket, vegyék le sapkájuk rózsáját, kergessék el a tiszteket és adják le fegyvereiket. Minél közelebb érkeztünk a galíciai határhoz, annál merészebben mutatkozott ez a csak nagy nehezen elhárítható agitáció. Segítette a bomlás tendenciáit az orosz, ukrán és galíciai összeverődött nemzetörség-féle csapatoknak és hatóságoknak az a minduntalan megújuló követelése, hogy adjuk le fegyvereinket, mert különben nem kapunk vonatot. Kiváló parancsnokunk, vitéz László Miklós, a mostani debreceni vegyesdandárparancsnok azonban kemény legény volt és tisztikara is segített neki a munkában: hol szépszerivel, hol erélyes szóval keresztül tudtuk vinni, hogy csak látszatra adogattunk le némi fegyvert, de az okvetlenül szükséges mennyiséget megtartottuk magunknak az egész uton. Mindnyájunk szerencséjére. Az orosz-galíciai határállomáson: Podwolsziskán megtagadták a vasutat, ha nem adjuk le az összes fegyvereinket. Erre fegyveres huszárök-

kal felugrottunk a mozdonyra és öt perc múlva vidáman pöfögött a vonat velünk tovább. Csernovitzban megint nem akartak tovább engedni, mire lepakoltuk a géppuskánkat és a város felé fordítottuk: hirtelen megijött az engedély a továbbutazásra. Több helyen fegyveres bandák támadták meg vonatunkat: hol sortűzzel kergettük szét őket, hol a kocskiba betolakodottakat ütögettük kupán: elhárult a veszedelem. És végül is, miután még egy silány u. n. „cionista-gárda” is megpróbált bennünket föltartóztatni, (mondani sem kell, hogy siker nélkül; a cionista hősöknek úgy kapkodtak le a vállukról a puskát, annyira nem tudták, mit kezdjenek vele): végre is megérkeztünk a magyar határra. Épen Fegyverben. Munióival. Tábori konyhával, lóval, nyereggel, élelmiszerral. Katonáink rapportot kértek, hogy megköszönjék tisztjeinknek, amiért utközben nem hallgattunk rájuk és nem engedték leadni fegyvereinket. — Különösen örültek, hogy még vadonatúj tartalék bakancsaikat is megőrizték pedig az uton azokra erősen pályáztak a fegyveres bandák. De azután ez is volt az utolsó vigasztaló és barátságos jelenet. Huszárjainkat már a határállomáson agitátorok fogadták; mindenütt ott virított, az állomáson is, Linder hadügyminiszter emlékezetes plakátja, hogy minden katona hazamehet; tisztí kocsinkba egy csomó ronda vén nemzetör is benyomult, felszólítván bennünket, hogy vegyük le a sapkarózsát, de kevésse barátságos „kiterő válasz” után elkotródtak; katonáinkat azonban már ilyen fogadtatás után nem lehetett tartani: a szép fél huszárezrednek csak egy töredéke érkezett meg Makóra.

Örökre emlékezetes utazás volt ez Odesszától, idegen tartomány fővárosától Makóig, feltörtult, lelkét veszített hazánk közepéig. Kicsiben az egész magyarság sorsát szimbolizálta számunkra ez a tizenkét napos ut: *mi épen jöttünk haza, mert kiváló bátor, elszám, higgadt parancsnokunk nem engedett sem csábításnak, sem fenyegetésnek, hanem megtartatta velünk fegyvereinket. Minden más odesszai katonai transzport leadta a fegyvereit, mindegyiket ki is rabolták.* Ugy jöttek haza tisztek, katonák egy szál kabátban, sokan cipő, bakancs nélkül, félig fagyottan a novemberi hideg szélben, vagonok tetején, hogy azután az utközben szerzett meghülések még meg is tizedeljék soraikat. *Ime a két lehetőség, mely nemcsak a hazavonuló katonák előtt állott így, szabadon, hanem az egész nemzet előtt is. A nemzet az utóbbit választotta, — mesterséges agitációra. Es belebukott.*

A Savoy jazz-band

Ami érdekes tulzott, bizarr és mégis megkapó a XX. század zenéjében, ezt megtalálhatjuk a londoni Savoy jazzbandjében. Néha csodálkozunk, de ez a csodálkozás mindig kellemes meglepetéssé alakul. Hangszereiket mesterien kezelik és klaszikus zenei szempontból nézve is művészek. Még a jazz legnagyobb ellenségeit is jóindulattal mosolyra kell, hogy fakasszák. Sőt azt hisszük, hogy a jövő zenéjében, a kizárólagos program-zenében igen fontos szerep jut majd a jazznak. Karmesterük, Sinclair, jérbeli muzsikuss, ezt ritmusán és akkor, mikor a Sannél kezébe vette a hegedüt, éreztük. Megtaláljuk a Savoy jazzbandnél egy a mai zene vérforraló erotikumát és az angolok gyermekesen naiv, egészséges humorát a groteszk tengerészdalnál. Komoly zenei szempontból a *Phantaisie orientale* a legérdekesebb. Saxophon szólístájuk elsőrendű, a „Cremme so blue”-t szinte dalolta az első trombita. Sokat adnak külsőségekre, fényhatásra stb. Mikor az énekesek elől táncolnak, olyan benyomást tesznek, mint a táncoló dervisek, akik táncra és ritmikus mozdulatokra hypnotizálják a közönséget.

A második részben technikájával és könnyedségével komoly élvezetet nyújt a zongorista, Herbin. A ráadásul adott „tee fon two” variatio szellemes és finom. A „Hididdi-diddi grotesque” zeneparódia, de nem bántó, igen gyermekesen derűs. Oly szép hangokat hallottunk Zuarante trombita-solojában, (Schubert ständchen), hogy néha örülnénk, ha komoly zenekarokban ilyen fuvósokat hallhatnánk. A Faust-potpouri rész, de hatásos, különösen az utolsó égi fanfárok-imitatio szinte megkapó és ezért érezzük, hogy a jazznek komoly szerep jut majd a jövő zenéjében.

Végeredményben még a legelfogultabb muzsikuss is azzal távozhatott hogy jól érezte magát és a Savoy jazz egy kedves, hangulatos estét szerzett. A Tannhäuser-átirat rész, de hiszen annakidején Wagner is merész ujtó volt, akire majdnem úgy haragudtak, mint ma a jazzra. Kedves hangja van a bango-solistának, csak productionjához nem volt elég hangulatos a terem. Jonmens közismert „Hall dugak”-ja eredeti, kedves és szívetterítő. Művészek, akik komoly eszközökkel a legvidább estét szerezték.

H-s E-t.

Bessenyei Lajos dr. nagyszabású előadása a magyar néplélek válságáról

a Ker. Nemzeti Liga keddi vitaestjén.

Az illusztris szerző bemutatta országos feltűnést keltett könyvének második bővített kiadását

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mióta a Ker. Nemzeti Liga megvásárolta pompás új székházát, az egyesület gyönyörűen berendezett rezidenciájában állandó és egyre élénkebb, pezsgő élet uralkodik. A Liga tanácstermében egymást érik a magasnívójú, hazafias, közgazdasági és irodalmi előadások, melyeknek előkelő színvonalán is egy magas fokot jelentett a keddi esti összejövetel, melyen

Bessenyei Lajos dr.

főgimnáziumi tanár, a Liga alelnöke mutatta be „A magyar néplélek válsága” című országos feltűnést keltett nagyrészt tanulmányának bővített kiadását, mely a napokban hagyta el a „Hajdúföld” nyomdáját.

Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és a Liga székházának díszterme zsúfolásig megtelt közönséggel, melynek sorában ott láttuk Debrecen város közéletének vezető egyéniségeit. Jelen voltak többek között:

Jármy Tamás ny. miniszteri tanácsos a Liga társ-, dr. Dávid István táblabíró a Liga ügyvezető elnöke, Békó Albert miniszteri tanácsos, erdőgazdátó, Matolay Gábor táblai tanácselnök, Visky Sándor táblabíró, Szilicei Várady Gyula író, r. k. plébános, S. Szabó József ref. főgimnáziumi, Horvay Róbert reáliskolai és vitéz Csányi Adorján polgári iskolai igazgatók, Korbély József kormánytanácsos, Keil Elemér ny. ezredes, a Hadimúzeum Egyesület elnöke, dr. Tóth Emil a Kékek Klubja elnöke, Wattay József főügyész helyettes, Halász Miklós és Széll László gazd. akadémiai professorok, Láng Sándor igazgató főorvos, dr. Winkler József a Kékek Klubja igazgatója, Aberle Raymund gázgyári igazgató, főmérnök, Sexty Emil és Martinek Ferenc pénzügyi főosztályvezetők, dr. Szabó Márton, Nyári Béla, Debreczeni Ferenc tanárok, Szücs Géza, Varga Lajos, Pórszász Károly, Nagy János és Buczy Ferenc ügyvédek, Ferenczy Károly MTI-igazgató, Fabók Aladár ny. Máv. főosztályvezető, V. Móritz Bertalan földbirtokos, Kulesár Dezső kereskedő, Bessenyei Gyula a debreceni keresztyén iparosság vezére, valamint számos előkelőség és Debrecen hazafias szónok-társadalmának igen sok értékes tagja.

Haendel Vilmos elnök megnyitó szavai után élénk figyelem mellett Bessenyei Lajos dr. tartotta meg előadását. Rámutatott azokra a szempontokra, melyek szükségessé tették

első tanulmányának kibővítését, majd részletesen ismertette a meg-növekedett könyv tartalmát.

Kimutatta mindenekelőtt, hogy a történelem miként ismétlődik a népek életében, majd pontosan meghatározta a néplélek fogalmát s azután hosszabban ismertette elméletét, mely szerint miként van emberöltő, éppen úgy van nemzetöltő

is. A történelem tanulsága szerint egy ilyen nemzetöltő körülbelül ezer esztendőre tehető. Ezt bizonyítja a görögök, rómaiak, bizánciak, törökök, arabok, lengyelek sorsa. Ezek a nemzetek mind körülbelül egy ezredévig állottak fent. Az első vitaestélyen ellentétként az angolokra, németekre, franciákra és olaszokra történtek utalások. Ezzel szemben az a helyzet, hogy az angol néplélek-kialakulás legfeljebb a 14-ik századra tehető, olasz néplélek csak a 18-ik század eleje óta van, németekkel is ugyanez a helyzet, míg a franciákra senki sem mondhatja, hogy az nem egy hanyatló nép.

Részletesen szólott ezután a néplélek fejlődési folyamatáról, majd ismertette a magyar néplélek jelenlegi állapotát, így elsősorban testi lehangoltságunknak okait, melyeknél ugyan nem mutatható ki a testi erőnk elcsúszulása, ellenben

az önfentartás és szaporodás terén igen aggasztó jelenségek mutatkoznak.

Vizsgálván szellemi elhangoltságunk okait, Concha Győző művéből vett idézetekkel bizonyította be azokat a romboló hatásokat, melyeket

az ál-liberalizmus idéz elő.

Erkölcsei dekadenciánk tünetei közül részletesen foglalkozott a magyar politikai élet és parlamentáriszmus leverő megnyilatkozásaival, valamint rámutatott tudományos és irodalmi életünk elnemzetietlenedésére.

Előadásának befejezésében felvetette az általános lelki katarzisz szükségességét, mely egyedüli feltevése a második nemzetöltő elkövetkezésének. Ennél a pontnál

mindenkinek kötelessége, hogy közreműködjen a magyar faj lelkének megifjításán,

részletesebben és konkrétan kifejezve: a veszendőbe ment testi és lelki faji tulajdonságok erélyes és hathatós újjáteremtésében. Ennek egyetlen módja, ha nacionalizmust kizárólagos érzéssel rögzítjük, mindenkit fanatikus magyarrá gyurunk át, annyira, hogy magyar volta szinte fixa ideaként lakozzék tudatában. Ennek nem szabad kivételes jelenségnek lenni, amelyre mintegy ujjal mutogassanak a közönyösök, a bölcsek, a széleslátókörűek, a husofazekasok, hanem mint tömegjelenség forrassza egybe egész nemzetünket.

A szerző művének első kiadásakor Pethő Sándor kijelentette, hogy a mű diagnózisa fontos, megállapításai történelmi szentenciák, de szükséges, hogy a gyógymódot is megjelölje. Bessenyei professzor erre vonatkozólag azt a választ adja,

A londoni SAVOY JAZZ-BAND

a tegnapi óriási sikerére való tekintettel
pénteken, folyó hó 27-én este 8 órai kezdettel
az Arany Bika dísztermében

hangversenyét megismétli

és műsorát új számokkal bővíti ki.

A leszállított áru jegyeket 1-4 1/2 pengőig az
Arany Bika halijában árusítják holnaptól kezdő-
dőleg. — Előjegyzések ugyanott már ma eszközölhetők.

hogy a testi és lelki újjászületés alapján egész kormányzati programot kell kidolgozni és végrehajtani. Azzal az erős és biztos kézzel, mely nem ismer tévovázást és megalkuvást.

A közönség az éles logikájú, mely hazafiai aggodalmától áthatott, alapos és rendkívül széleskörű tudományossággal felépített előadást színi nem akaró lelkes élénzettel és tapssal honorálta, majd Haendel Vilmos elnök köszönő szavai zárták

be a magas színvonalu konferenciát.

Dr Bessenyei Lajos „A magyar néplélek válsága” c. országos feltűnést keltett második, tetemesen bővített kiadása 224 oldalas terjedelemben most jelent meg és kapható 2 P 50 filléres árban a Csáthy könyvkereskedésben, valamint megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján is.

Debrecen város tanácsa helyesli a Debrecen—miskolci ut kiépítését

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Bükk és Mátravidéki Automobil Klub átiratban értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a Debrecen—miskolci közvetlen ut kiépítéséről május elején értekezlet lesz Miskolcon. A megbeszélésen megjelenik a kereskedelmi kormány kiküldöttje is. A klub vezetősége az iránt érdeklődött, hogy Debrecen város mennyivel hajlandó hozzájárulni a Debrecen—Miskolc közötti

ut kiépítéséhez.

A városi tanács értesítette a klubot, hogy elvileg hajlandó résztvenni az ut megépítésére irányuló akcióban és az utépítését a legteljesebb mértékben helyesli, azonban a költségek tekintetében addig nem adhat konkrét választ, amíg nem tudja pontosan, hogy mennyibe kerül az utépítés és mennyivel fog ahhoz hozzájárulni az állam.

Meghosszabbítják a városi függő kölcsönöket

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen városa már több, mint egy fél éve akar felvenni egy nagyobb 3.400.000 dolláros kölcsönt, melyből visszafizetésé mostani függőkölcsönöit. Az erre vonatkozó tárgyalások azonban eddig még nem fejeződtek be, úgy, hogy a város két nagy függőkölcsönét ismét meg kell hosszabbítani. A 150.000 dolláros függőkölcsön, melyet a Magyar Általános Hitelbanktól vettek fel, május 21-én lejár. A városi tanács már fel is kérte a Magyar Általá-

nos Hitelbankot, hogy a kölcsönt újabb három hónapra hosszabbítsa meg. Előterjesztést tesz a városi tanács a legközelebbi közgyűlésnek a 200.000 dolláros függőkölcsön meghosszabbítására is. Remélik azonban, hogy több meghosszabbításra már nem lesz szükség. A tanács ugyan a 3.400.000 dolláros nagykölcsön folyósítására ajánlatot kért az összes budapesti nagybancoktól. Az ajánlatot május 16-ig kell beadni.

Hatvankét éves zsidó ispán aljas merénylete egy fiatal lány ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban állati kegyetlenséggel végrehajtott erkölcstelen merénylet történt Bleier Pál apafájai gazdaságában. Bleier Pál 62 esztendőspánja, a szintén izraelita Jámbor Ábrahám a gazdaság irodájában foglalkozkodó egyik gazdálkodó 17 éves leányát hátulról lefogta s az ijedségében teljesen elalélt leány gyermek-

A lilomtipró vénembert a csendőrség letartóztatta és bekísérte a kir. ügyészség fogházába.

INGYEN utasat Budapestre, mert meg-
takarítja az utköltséget, ha a
JAMES, RUDGE, TRIUMPH
angol világmár-
kákból vásárol
MOTORKERÉKPÁRT
a vezérképviseletnél,

BRUCK NÁNDOR ÉS FIAI
cégnél Budapest, VI. Jókai (Gyár) u 21.
Motorkerékpárjaink a magyar vidéki
utakon gyönyörűen beváltak és ugy
Budapestben, mint vidéken rohamosa
terjedtek el.

Motorkerékpárok már 1.150 P ártól
13 P heti részletfizetéssel kaphatók.
Prospektust ingyen és bérmentve.
Helyi képviselőink:

Hungária Műszerüzem és Ifj. Vértessy L.

ANGYAL SÁMUEL NÉ CIPŐ ÜZEME

Hunyadi- és Erzsébet-utca sarok.

Raktáron tart férfi és női divatcipőket. Mérték utáni megrendeléseket pontosan eszközöl. Csendőrségnek, katonaságnak és tisztviselőknél 10 százalék engedmény. 0000

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomorfájás, nehéz emésztés,
gyomorégés ellen a legjobb.

erkölcstelen merényletet követett el.

Az erkölcstelen merénylet után a szülők a még eszméletlen állapotban levő leányukat behozták Debrecenbe s az egyik nőorvosnál látel-
letet vették fel.

HIREK

1928 április 25 (Szerda)

Prof.: Márk. Kath.: Sz. József.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Az időjárásban javulás várható, de egyelőre még inkább felhős idő, a déli részekben kisebb esőkkel.

Városi múzeum 9—12-ig 2—4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Külsővásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

— Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyaszükségletét **Beuyás Emil harisnyagyárából** szerzi be. Eladás nagyban és kicsinyben. Debrecen, Tisza-palota. **Külföldi gyártmányokban is nagy választék.**

Sordino

Kerestelek nagyvárosok zajában,
dübörgő sodru patakok között,
hőödte csucskokon, eloszló ködben
és szívembe a bánat költözött.
És nem talállak.
Hányszor gondolom,
hogyan ott mégy, ott a másik oldalon
s a kacagásod csendül amott,
a lépteid is itt visszhangzanak,
ahol mi jártunk...
S az utam most a csendbe torkollott.
Mig lázas ajkam kis kezéd kereste:
most elhalkult a vágyam.
Szívemhez ért az este
s körülfogott, eláldosított lágyan.
ius.

— **Id. Rostás István meghalt.** A régi magyar világnak egy rendkívül rokonszenves és köztiszteltetben állott tagja dőlt ki az élok sorából. Id. Rostás István, Rostás István ny. debreceni rendőrfőkapitány nyolcvanhárom éves korában néhány napi betegkedés után meghalt. Az elhunyt öregúr, aki tántoríthatatlan hű és lelkes katonája volt a keresztény-nemzeti gondolatnak s akinek szikár, életerős alakja az ébredő magyar s irredenta ünnepek alkalmával az elsők között tünt fel, nyolcvanhárom éves koráig töretlen erővel, egészséges testtel és fiatalos lélekkel járta az életutat. Nem egyszer feltűnést keltett, amint egy-egy vármegyeházi diákünnepélyen öregkorát meghazudtoló, ércezen zengő hangon énekelte a Himnuszt. Az erős vágású, gerinces magyar ur husvét után betegeskedni kezdett és állapota rohamosan rosszabbodott, úgyannyira, hogy a sürgősen végrehajtott operáció sem tudott segíteni rajta. Halála városzerte őszinte, nagy részvétet keltett. A család a gyászestéről a következő jelentést bocsájtotta ki:

A. B. F. R. A. Mélyszégyen-fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, apa, nagypapa és dédapa **Id. Rostás István** f. hó 23-án este fél 6 órakor, 10 napi szenvedés után, életének 83-ik évében csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi maradványait f. hó 25-én a Kossuth-utcai templomban helyezték ravatalra, honnan délután 3 órakor fogjuk a ref. vallás szerinti ima után a Kossuth-utcai ref. temetőben örök nyugalomra helyezni. Debrecen, április 23. Áldás és béke lengjen drága

porai felett! Felesége: özv. id. Rostás Istvánné szül. Kiss Terézia. Gyermekai: Rostás István, Rostás Kálmán. Menyei: Rostás Istvánné szül. Tamé Mária, Rostás Kálmánné szül. Gobonya Gizella. Unokái: Rostás Elemér, Rostás Barna és felesége szül. Jóna Margit, Rostás Edith és férje Müller Jenő, ifj. dr. Rostás Kálmán és felesége Pócsa Margit, Rostás Ipoly, Rostás Miklós és Rostás Gizella. Dédunokái: Rostás Elemérke, Gyurika, Müller Edithke.

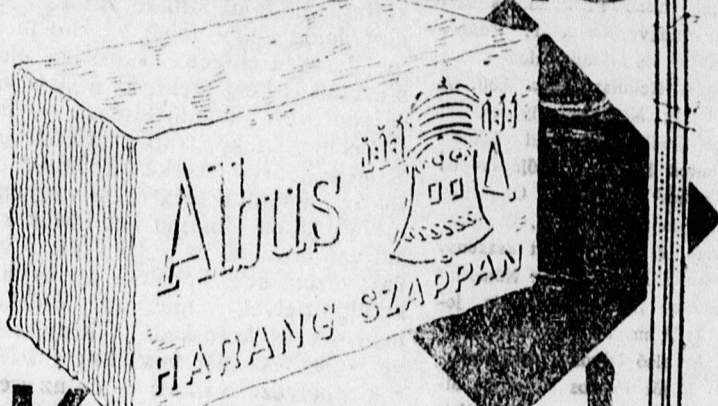
— **Dr. Sztankay Aba magántanári próbaelőadása.** A Debrecenben köztiszteltetben álló dr. Sztankay Aba gyógyszerészt évtizedekre terjedő szorgalmas, becsületes munka után a debreceni m. kir. Tisza István egyetem bölcsészeti kara, különösen a vegyészeti terén szerzett tudományos érdemei elismerésül magántanári képesítésre bocsátotta. A képesítés utolsó cselekménye a magántanári próbaelőadás, melyet a bölcsészettudományi kar és érdeklődő közönség előtt április 26-án, csütörtökön délelőtt fél 12 órakor a III. számú bölcsészeti tanteremben (ref. Koll. I. emelet) tart a vízben korlátozott mértékben oldható gyógyszer hatásától. Az érdemes, közszeretettben álló férfi előadása iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.**

— **Tekintélyes mellékkeresetet érhetnek el köztisztviselők, nyugdíjasok és hasonlók, nemes ügyben való közreműködéssel.** Ajánlatokat „Becsületes munka” jellegre a kiadóra kérünk.

ALBUS

KITÜNÖ!

— **Ma délután lesz Árvay Sándor tanársegéd előadása a tejtáplálkozásról.** Árvay Sándor, az élettani intézet tanársegéde ma, szerdán délután 6 órakor, a Kereskedelmi Akadémia nagytermében tartja a Közegészségügyi Egyesület rendezésében értékes és általános érdeklődéssel várt előadását a tejtáplálás és tejtáplálkozás jelentőségéről, amelyet népegészségügyi szempontból ismertet. A közérdekű előadás meghallgatása díjtalan, belépődíj nincs, mindenkit szívesen látnak.

— **Fővárosba utazó olvasóknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadónkunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében.** Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

— **Saját érdekében ne vásároljon addig menyasszonyi, vőlegényi ékszereket és ezüst tárgyakat, míg Halász ékszerész olcsó árairól meg nem győződik.**

— **Fotóclkek árjegyzékét, gépek kedvező fizetési feltételeit kérje Springertől, főposta mellett.**

— **A megvadult bérkocsiló elgázolt egy magántisztviselőt.** Kedden délelőtt a Piac- és Miklós-utca sarkán egy megvadult bérkocsiló Várad Emil 45 éves magántisztviselőt, aki a villamos megállónál a villamosra várt, elütötte. Várad Emilnek nem volt ideje, hogy a gyorsan száguldó ló elől kitérjen s így történt meg a szerencsétlenség. Az esés következtében Várad végigvágódott a kövezeten s ott egy éles kődarab fején három centiméter hosszúságú zuzott sebet ejtett. A kihívott mentők be szállították a sebészeti klinikára Váradt. A rendőrség megindította a nyomozást a könnyen végzetessé válható elgázolási ügyben.

— **Vecsey Antal áll. vizsg. fogász** a fogorvoslás körébe eső következő műveleteket végzi: Foghúzás, fogtömés, műfogak, hidak, koronák, stb. Figyelmes kezelés! Szent Anna-utca 6.

— **Téglaeladás.** Az Alföldi Takarékpénztár Téglagyára (volt Vulkán téglagyár) olcsó napi áron raktárról azonnal szállít prima minőségű csertéglát. Megrendelhető a takarékpénztár helyiségében, vagy a gyártelepen. Telefon 14—01.

— **Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.**

A Konyári Sóstó-fürdő
május 6-án **megnyílik.**

MAGYARORSZÁG ELISMERETT EGYSZERŰ RÚHAFESTŐ-VEGYTISZTÍTÓJA BIRÓ DEBRECEN BIKAUDVAR

— Elhízott egyéknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz-kúra hatalmasan előmozdítja a belmüködést és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a „Ferenc József” vizet szívelzsírosodásnál is reggel, délben és este egy-egy harmadpohányi mennyiségben rendel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A DEBRECENI CASINÓ KÖZGYÜLÉSE

A Debreceni Casinó május 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a Casinó helyiségében évi rendes közgyűlést, amelyre ezután is meghívja tagjait a Casinó elnöksége. Május 6-án este közgyűlési vacsora. Alírási iv az irodában.

— **Rádió-műsor.** Április 25. Szerda. Budapest. D. e. 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben: Déli harangszó az egyetemteri tempomból. Utána: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 3.30: A Magyar Rádió Újság Morse-tanfolyama. 4: Ritók Emma meséiből olvas fel Ritók Margit. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, mozic műsora. 5: Operett-részletek. Zenekari hangverseny. 1. O. Strauss: Varázskeringő. 2. Fall: Elvált asszony. 3. Schubert: Három a kislány. 6.20: Némethy Béla dr. felolvasása: „Visegrád multja, jelene és jövője”. 7: A m. kir. Operaház „Otello” előadása. Az első felvonás után lövészenyeredmények. 10.15: Pontos időjelzés, hírek. Utána: A Dunapalota-nagyszállóból Bachmann-Jezzbend.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny, Berlin (483.9) D. u. 5.30: Szórakoztató zene, 8.30: Melodramák; utána tánczene. Boroszló (322.6) D. u. 4: Dürer-émléknapp. 4.30: Könyvüzenet, 8.15: Kamarazene. Prága (348.9) Nincs előadás. Róma (447.8) D. u. 5.30: Szórakoztató zene, 9: Színházi előadás közvetítése. London (361.4) D. e. 12: Balladahangverseny, 12.30: Tánczene. D. u. 1: Hangverseny, 3: Tánczene, 4: Könyvü klasszikus zene, 7.45: Vau-deville-est, 9.35: Kvintett, 11: Tánczene.

— **Baghy Gyula eszperantista költő Debrecenben.** Hirt adtunk róla, hogy a debreceni eszperantistáknak jeles vendégük érkezett, amennyiben Baghy Gyula világhírű eszperantista költő egy hét óta Debrecenben tartózkodik és az itteni eszperantistáknak nyelvi kérdésekről, köztük a kisegítő nyelv fejlődéséről, az eszperantó irodalomról és az ezzel összefüggő problémákról előadásokat tart. Baghy Gyulát egy felolvasó ülés keretében a debreceni közönségnek is alkalma lesz megismerni, mely ülés vasárnap délelőtt 11 órakor lesz megtartva, belépődíj nélkül.

— **Felmentették hamis tanúzás vádjá alól.** A debreceni kir. törvényszék felmentette a hamis tanúzás vádjá alól Molnár Márton 82 éves hajduszoboszlói lakost. A feljelentés szerint Molnár Márton arra bírta rá Szabó Mihályt és Szabó Sándornét, hogy a hajduszoboszlói járásbírósg előtt egy perében hamis tanúzást tegyenek az érdekében s ezért Szabó Mihálynak egy pár cipőt, Szabó Sándornénak két deci pálinkát adott. A bizonyítási eljárás során nem derült ki semmi terhelő a vádlottra s így a bíróság felmentette őket. Az ítélet jogerős.

Földbirtokosoknak és gazdáknak nagyon olcsó kamatra péntek tudok kölcsön adni hosszabb időre is első helyen való betáblázás mellett. EGYED ÜYÖRGY Debrecen, Hávelyes-utca 10. szám.

Levél a szerkesztőhöz

Nemzetes vitéz Szerkesztő uram, engedje meg, hogy sok-sok velem egyformán gondolkozó olvasója nevében is, nyilvánosan köszönetet mondjak azért a kis cikkért, ami a Hajdúföld vasárnapi, április 22-iki számában a vasárnapi vásárok ügyében megjelent. Melegen megszoritjuk annak a kezét, aki vette magának azt a fáradságot, hogy utána kutasson Debrecen régi írásaiban a vasárnapi vásárok tilalmának. Áldott dolog, hogy ezeket az adatokat oda méltóztattak tárni a Hajdúföld hasábjain ennek a ma élő s rohanásában a szent dolgokról már-már végképen megfeledkező nemzedéknek... Igen, igen! Ugy volt tehát, hogy Debrecen régi magisztrátusa tiszteletben tartotta s kemény szabályokkal s rendtartással védte a vasárnap szentségét, mint Isten dicsőségének s a keresztyén kultúrának földi látható zálogát. Áldott dolog volt e fehér zászlót meglobogtatni Debrecen lakossága előtt s ezáltal is készítenni az utját a vasárnapi vásárok eltörlésének, — helyesebben hétköznapra áttételének. Sajnos, kedves Szerkesztő uram, ettől az időponttól még távol vagyunk. Tavaly ilyen időtájon azt hittük, közel van hozzánk ez a szép idő. A város vezetősége, karöltve az egyház kiküldöttjeivel, meg az érdekelt iparosok és kereskedők képviselőivel: megbeszélést folytatott a vásárok áthelyezése iránt, — de az eredmény kedvezőtlen lett. Akik a vásárok áthelyezését akkor tavaly kezdeményezték, deferáltak, azaz visszahozták, mert iparos és kereskedő polgártársaink arra magyarázták, hogy az akció ellenük irányul, — vagy legalább is nekik károk lesz belőle. Nagy, nagy tévedés! Itt Debrecen keresztyén lelkületének megóvásáról s külső tisztes arculata megbecsüléséről van szó... És hát mondjuk meg azt is, hogy bizony ezeken a vasárnapi nagyvásárokon nem a mi tisztes adófizető polgár iparosaink és kereskedőink szoktak aratni, — hanem azok a betolakodó, ordító és szemtelenkedő kufárok, akiknek elődeit Urunk Jézus Krisztus amaz első Virágvasárnapján kiverte az Isten háza tornácából s akik ma sem érdemelnének egyebet... Ezeket óhajtottam szerény soraimban megírni a nemzetes vitéz Szerkesztő urnak s engedje meg, hogy újra kérjem: puhiítsák a ma még kemény talajt, készítgessék a közvéleményt a vasárnapi vásárok elen... A Hajdúföld becsülettel kírta homlokára, hogy keresztyén irányu lap. Kérünk minél többet a hasonló irányu cikkekből! Ez a titulus engedi remélnem, hogy soraimnak is hely adatik, amelyért kérem, fogadja tiszteletteljes köszönetemet. Hü olvasója: *Egy vasárnap-védő polgár.*

— **Életunt kabai gazdálkodó.** Kovács Sándor 52 éves kabai gazdálkodó kedden hajnalban lakásán a mestergerendára ruhaszárítót kötéllal felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. A valószínűleg életuntásgból elkövetett öngyilkossági esetben az ügyészség megadta az eltemetési engedélyt.

— **Rádiótulajdonosok figyelmébe!** A m. kir. Operaház szövegkönyvei minden rádióhallgató számára nélkülözhetetlenek. Ára darabonként 1 pengő. Bel- és külföldi rádiókönyvek és folyóiratok kaphatók Csáthy egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

— **Vitadélután az alkohol kérdé- ről.** A Bethlen Gábor Kör belmizsziói szakosztálya 28-án, szombaton d. u. 5 órakor a Kollégium disztermében az alkohol kérdéstről vitadélután rendez, melyre a nagyközönség figyelmét is felhívjuk. Előadó dr Székely Antal, a Tisza István tudományegyetem ideg- és elme-klinikájának tudós tanársegédje, a kérdés kiváló ismerője. Belépődíj nincs.

— **Lugmérgezést kapott egy két- éves kislány.** Bartha Juliánna 2 éves nyulastelepi kislányt súlyos lugmérgezéssel szállították be kedden a gyermekklinikára. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a kislány mérgezési esetében nem fog-e fenn gondatlanság.

— **Itj. Zelinger Kálmán-tér 4. izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.**

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Szerda délután 3 órakor: **Cirkuszhercegnő.** Zóna-előadás.

Szerda este 8 órakor C) bérletben: **Éva.**

Csütörtök délután 3 órakor: **Cirkuszhercegnő.** Zóna-előadás.

Csütörtök este 8 órakor B) 39. bérlet: **A Noszty fii esete Tóth Marival.** Kardoss Géza felléptével.

Péntek este 8 órakor C) 39. bérlet: **A Noszty fii esete Tóth Marival.** Kardoss Géza felléptével.

Szombat este 8-kor bérletszünetben: **IV. Henrik.** Pirandello-bemutató. Diszeloadás.

Vasárnap este 8-kor bérletszünetben: **Csókoss asszony.**

Hétfő A) 40. bérlet: **IV. Henrik.**

Kedd B) bérlet: **IV. Henrik.**

Szerda C) 40. bérlet: **IV. Henrik.**

— **A debreceni Jótékony Nőegylet** május 3-án nagyszabású műkedvelő előadást rendez a Csokonai-színházban. Színre kerül „A nagymama” című bájos szindarab. Az előadásra, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, jegyek Balogh és Riskó női divatáru üzletében, Piac-utca, városház alatt kaphatók.

A színházi iroda hírei:

Olcso zóna-előadás ma, szerdán délután 3 órakor és holnap délután színre kerül Kálmán Imre világhírű nagy operettje: **Cirkuszhercegnő.** — **A Cirkuszhercegnő** ma délutáni és holnap délutáni előadásaira fennmaradt jegyeket a pénztár 9—12 óráig árusítja, a délutáni pénztár pedig 2 órától az előadás kezdetéig. Olcsó mozi-helyárok. — **Cirkuszhercegnő** címszerepét Elek Ica játsza, partnerei: Antók, Mihályi, Ferenczy Marian, Halasiné, a főpincér szerepében Fülöp, Wladimir parádés szerepét ezuttal is a kiváló Szirmai alakítja. — **Cirkuszhercegnő** olcsó jegyeit lehetőleg délelőtt méltóztassék kiváltani.

Éva. Lehár bábajos muzsikája operettje ma, szerdán este utoljára Timár Ilával a címszerepben.

Éva eddigi előadásain vastapsok köszöntötték Timár Ilával az élen Ferenczy Marian, Antók, Szirmai, Rajz János, Fülöp alakításait. — **Éva** mai előadására jegyek még kaphatók.

A Noszty fii esete Tóth Marival holnap, csütörtökön este kerül felújításra Kopereczky ragyogó szerepében Kardoss Gézával, kinek e parádés alakítását a múlt idényben oly sokszor élvezhette a publikum.

A Noszty fii esete Tóth Marival csütörtökön és péntek este. Tóth Marit ezuttal először kreálja Ferenczy Marian, akinek a **Nem nő-sülők** legutóbbi szerepében is döntő sikere volt. Bubenik ragyogó figuráját Fülöp, az öreg Nosztyt Szirmai Vilmos, Ággy néni Turbók játsza. A többi szerepek a tavalyi ki-próbált kezekben vannak. **A Noszty**-előadásokra jegyek 10—1 és 4—6 óráig válthatók.

IV. Henrik. Pirandello világhírű tragédiája az összes magyar színpadokat megelőzve a debreceni Csokonai-színházban kerül bemutatásra elsőrendű szereposztással, Fáy E. Béla művészi fordításában, Forgács Sándorral a címszerepben. — **IV. Henrik** szombati bemutatóján Durini di Monza gróf, olasz követ, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, Antonio Cippico szenátor és Widmar olasz sajtófőnök társaságában magas látogatásukkal megtisztelik Debrecént és a Csokonai-színházat. **IV. Henrik** próbái javában folynak. Főszereplők: Forgács Sándor, Halasi Mariska, Herman Mancsi, Szirmai, Rajz Ferenc, Fülöp, Mihályi, Virágháthy, Rajz János és Szigeti Jenő. Jegyelővét.

Mozgósínházak közleményei:

Szerda—csütörtök.

APOLLO

Világattrakció!

Tyrso de Molina ó-spanyol elbeszélése nyomán:

Donna Juanna

egy romantikus szerelem története 12 felvonásban.

A főszerepben legjobb német sztár: **Ellisabett Bergner.**

Megelőzi:

Akasztofa és a humor bohózat.

Péntektől! Péntektől!

Világattrakció!

Monte Carlo pusztulása

A főszerepekben: **Franoiska Bertini** és **Jean Angelo.**

VIGSZÍNHÁZ

Világfilm!

Lilian Gish és Norman Kerry együttes szereplésével:

Vér a vér ellen

(Annie Laurie)

színmű a skót életből 10 felvonásban.

Megelőzik:

Foghuzás kéjgázzal és A falramászott tapéta bohózatok.

Péntektől! Péntektől!

A fehér rabszolganő

A főszerepekben: **Liane Haid** és **Wladimir Galderow.**

URANIA

Szombat— Szombat—
vasárnap: vasárnap:

Világfilm!

Totsztoj Leó halhatatlan regénye nyomán:

Feltámadás

A főszerepekben: **Dolores Del Rio** és **Red La Roque.**

METEORBAN

Szerdán:

Az elhagyottak

vagy

A kolduslord

Hector Malot világhírű regénye
filmen 10 felvonásban.

És a fényes kísérő műsor!

Előadások: 7 és 9 órakor.

— A HAJDUFÖLD szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg-utca 16. sz. alá költözött. Szerkesztőség és nyomda telefonszáma 3—47, kiadóhivatal telefonszáma 3—48.

— GÉPIRÁSI MUNKÁT, könyvek, jegyzetek leírását és sokszorosítását jutányos árban vállalok. Cim a kiadóban.

Uj buzát és rozst

minden mennyiségben gazdától

előleggel

legmagasabb napiárban vásárol

Angol Magyar Bank Rt.

gabonaosztálya

Debrecen, Piac- és Miklós-u. sarok.

TESTEDZÉS

Ujabb vidéki motorosztálya alakult a miskolci B. É. M. A. C.-nak. Nemrégiben adtunk hírt arról, hogy az egyre izmosodó B. É. M. A. C. Gyöngyösön megalakította motorosztályát, most pedig arról számolunk be, hogy f. hó 15-én alakították meg a B. É. M. A. C. egri motorosztályát, a közeli napokban pedig a sátoraljai helyi motorosztály megalakítására kerül a sor. Az alakuló gyűlésen Egerben a jelenlevők elhatározták, hogy a miskolci, egri, gyöngyösi és sátoraljai helyi B. É. M. A. C.-isták legközelebb közös összejövetelt tartanak az ónodi Rákóczi-várban és onnan a Tisza partjára, a halászközhöz és komphoz rándulnak ki, egy más ízben Parádót fogják meglátogatni, továbbá terveznek egy közös lilafüredi kirándulást és még az idén el akarnak látogatni testületileg a sárospataki ősi Rákóczi-kastélyba és ugyanakkor a Tokaji-hegy lábához, melyek mind a B. É. M. A. C. területén fekszenek.

A DTE különböző sportszakosztályokat alakít. A reorganizált Debreceni Torna Egyesület választmánya elhatározta a birkózó, atletika, lövész, tenisz, ping-pong, boxoló és foci szakosztályoknak sürgős felállítását. A szakosztályok megalakítása az egyesület tornacsarnokában Péterfia-utca 76. szám alatt 1928 április 25-én, szerdán délután 6 órakor történik meg. Felhívtnak a tagok, hogy a szakosztályok tisztikarának megválasztása céljából fenti időpontban a tornacsarnokban teljes számban és pontosan megjelenjenek.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.60

Budapest 90.60, Berlin 124.05, Newyork 518.80, London 2533, Páris 20.42 és fél, Milánó 27.35, Prága 15.37, Belgrád 9.13 és háromnegyed, Bukarest 3.24 és fél, Bécs 73, Amsterdam 209.15.

Hivatalos devizaárlományok.

Egy angol font 27.85—28, száz „belga” 79.80—80.10, száz cseh korona 16.90—16.98, száz dán korona 153.25—153.85, száz dinár 9.97—10.07, száz dollár 570.00—57.00, száz francia frank 22.50—22.70, száz hollandi forint 230.25—231.25, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.55—3.60, száz lira 30.10—30.30, száz német márka 136.60—137.10, száz norvég korona 152.85—153.45, száz osztrák schilling 80.30—80.65, száz spanyol peseta 95.75—96.35, száz svájci frank 110.05—110.45, száz svéd korona 153.35—153.95 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a husz koronás aranyat 23—23.30, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1—1.20, az ezüst ötkoronást 2—2.30 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde.

A készrúpiacra az üzleti tevékenység jelentéktelen volt s a tőzsdeidő elején csak egy-két tétel cserélt gazdát. A tiszavidéki buzát 33.60—34.95, az egyéb származású buzát 34.45—34.65 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozsa ára 32.65—32.85 pengő között mozgott.

A liszt- és őrléméypiacon a fővárosi és a nagyobb vidéki malmok lisztárai a következők április és júliusi szállításra: dara 54.40, a duplanullás 53.50, nullás 52.80, egyes 52.40, kettes 50.80, négyes 49.40, ötös 46, hatos 41.80, hetes 35.40, nyolcas 28 pengő métermázsánként.

A terménycikk piacán a zab és a tengeri iránt élénk a kereslet, azonban a forgalom a kínálat tartózkodása miatt csekély. A zabot 34—34.50, a tengerit 27.75—28.70 pengővel jegyezték minőség szerint. Az árpafélék piaca és a magpiac ületlen volt.

Állatvásár.

A marhavásárra 290 darab vágómarhát hajtottak fel. Az irányzat élénk volt s az árak 4 fillérrel emelkedtek kg.-ként. Árak: bika magyar IIa 0.72—0.96, IIIa 0.68, tarka Ia 0.90—1.02, kivételesen 1.08, IIa 0.78—0.88, IIIa 0.68—0.76, ökör magyar 0.94—1.12, IIa 0.72—0.92, IIIa 0.60—0.70, tehén magyar IIa 0.72—0.88, IIIa 0.56—0.60, tarka Ia 0.86—1, kivételesen 1.04, IIa 0.66—0.84, IIIa 0.48—0.64, bivaly magyar 0.60, növendékmarha 0.96, kicsontoznivaló 0.32—0.46 pengő kg.-kint élősúlyban. — A sertésvásárra 3971 darab sertést és 25 darab süldőt hajtottak fel, amelyből 874 sertés maradt eladatlannak. Az irányzat vonatott volt. Árak: Ia öreg zsirsertés 1.48—1.50, IIa 1.38—1.42, fiatal nehéz 1.62—1.64, kivételesen 1.66, könnyű 1.28—1.40, szedett közép 1.50—1.52, angol urasági 1.60—1.64, szedett 1.36—1.44, süldő 1.42 pengő kg.-kint élősúlyban. — Szalonnás félsertés 1.92—2.02, szalonna nagyban 1.80—1.84, hus 1.60—2.24, zsír 1.94—1.98 pengő kg.-kint

Kapcsolási vázlatokat, díjtalan sa felv.árgosítást ad a

Budapesti Barta és Társa rádiós cég

helyi képviselője

Simon Jenő rádió-, villany-, gramofonszaküzlete

József kir. herceg-utca 3 szám,

Telefon: 13—22.

Bőr kabátokban trench-coat kabátokban és felöltőkben

nagy választék van Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruházában, a

Magyar Ruhaiipar-nál

közvetlen a Bika-szálló épületében.

Oltott és darabos mész

cemeni, kavics, gipsz, stukatoraad, fedéllemezek, kópor, cserép, valamint száraz tűzifa és 1. o külföldi porosz és hazai szén a legolcsóbb napi árban beszerezhető a

BARTHA

tűzifa, szén és építkezési anyagtelepén. Debrecen, Ispotály-u. 3/b. Telefon 7-85.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

1 db fejmosó SAMPON . . . . . 10 fill.
6 db vételnél 1, — 12 db-nál
3 Sampon ingyen.
1 db Mandula vagy Virágszappan 24 fill.
1 db angol vagy borotvaszappan 24 fill.
1 Savoly aropuder . . . . . 32 fill.
1 Dióolaj vagy brillantín . . . . . 44 fill.
TÓTH EMIL drogériájában
Debrecen, Batthyány-utca 19. sz.

Épület- és butorvasalások, fournérok
BÉSZLER LAJOS
nál Széchenyi-utca 2. szám.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Meghívó!

Magán vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapestben

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park
Nagyszálloda. Budapest,
VIII. Baross-tér 10. szám

mert
20 százalékos engedményt kap,
mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-
árainkból,

10 százalékos engedményt kap,
olcsó éttermi árainkból. (Kittűnő házi-
konyha!)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.
Nálunk otthon érzi magát!
Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,

hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS**JELIGÉS LEVELET**

csak délelőtt 11 és 12 óra közt adni a kiadóhivatal.

Postán beküldött

jeligés levelet értesítési díj beküldése nélkül nem adhatjuk ki. Kiadóhivatal.

HIRDETÉSEINKRE

beérkező jeligés leveleket (válaszokat) értesítési díj beküldése nélkül nem áll módunkban közölni. Több ilyen érkezett eddig be, amiket is kérjük beküldőik által elvitetni, mert nem áll módunkban értesítési díj nélkül sem jelezni, sem bárkinek kiadni. Kiadóhivatal.

Levelezés

céljából megismerkednék komoly fiatalemberrel. Levelet „En is szerettem valaha” jeligére a kiadóba kérek. 324

HÁZASSÁG**Házasság**

céljából megismerkednék 30—40 év körüli hajadon vagy özvegyvel, ki birtok, üzlet vagy házzal rendelkezik. Lehet vidéki is. Állásom nyugdíjas, havi jövedelmem 220 pengő, vagyonom 8000 pengő. Vall. kath. Levelet „Ha egymást megértjük” jeligére a kiadóhivatalba. 341

LAKÁS**Egy**

butorozott szoba azonnalra vagy május 1-re kiadó. Magos-utca 25. 696

Egyszobás

és kétszobás lakás kiadó. Bethlen-utca 27. 1600

Két szoba

garantált tiszta butor kiadó. Szent Anna-utca 11. műterem. 1598

Harmathy-féle

könyvkereskedés Fűvészek-utca 14. alatti nagy helyisége négy kirakattal, galériával, nagy raktárral, bármilyen célra alkalmas, május egyre kiadó. Értekezhetni helyszínen 10 től 5 óráig vagy Dienes-iroda Fűvészek-utca 16.

Egy

szoba, konyha gyermektelen párnak azonnal kiadó. Jókai-utca 46. 697

Király kávéi

mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóan alkalmas. Dégenfeld-tér 11.

ÜZLETHELYISÉG

május 1-re kiadó, Csapó-utca 14. 681

IRODÁNAK

vagy rendelőnek alkalmas, egy esetleg kettő szoba május 1-re kiadó, Csapó-utca 14. 680

ELADÁS**Bor eladás, saját termés,**

literenként is a legalacsonyabb napi áron Arany János-utca 30. sz. Rázsó Gyula-utca 2 sz. alatt 2—5-ig 25. literenként 90 fillértől felfelé. 587

Polituros

kis asztal és egy használt szalon eladó, Ispotály-u. 13. sz. 678

Eladó

butorok: complet hálószoba, szalon garnitúra, nagy tükör, hintaszék, hencser, Schöberl ágy, előszobafal, takaréktűzhely, Péterfia-utca 35. 1547

Eladó

öt lámpás „Neutradin” új Rádió hangszóróval, akkumulátorral. Telek-utca 80. szám. 628

Grammofonlemez

40 db eladó. Kossuth-u. 59. 670

Eladó

Homokkert, Hegyi Mihályné-utca 1. szám alatti 800 □-öles szőlő. Értekezni lehet dr. Kovács Béla ügyvédnél, Ferenc József-ut 73. 691

Háromszobás ház,

hatszázötven négyzetöles faigyü-mölcsösben, tizenöt percrenyire a Nagytemplomtól, pormentes helyen eladó és azonnal beköltözhető. Megtekinthető naponta délután kettőtől hatig. Cim: Hajdúföld kiadóhivatalában. 686

Eladó

az Ispotály-u. 15. számú ház a Nagyállomás közelében 3 szobás azonnal beköltözhető lakással, ára 12,000 pengő. Értekezhetni ugyanott. 698

AJÁNLAT**Szentpéteri**

kocsigyártó, Bethlen-u. 48. sz. ócska kocsi veszt, elad, javít. 692

Kátrány és karbólium

nagy és kismennyiségben legolcsóbban beszerezhető Neumann Nándor festéküzletében, Csapó-u. 8. sz. 549

Kombinált terítők,

függöny, ágytakaró garnitúrák, — párna-lámpaernyő montirozást, monogramozást, szesz-relief és olajfestést és minden díszmunkát jutányosan készítünk. Vidéki megrendelést elfogadunk. Cim: Piac-utca 16. „Csipkeüzlet”. 578

Lovásznak,

kocsisnak, szolgának, vagy bármilyen munkára vállalkozik 6 évet kiszolgált huszár. Cim: Szabados János, József kir. herceg-u. 71. sz. 684

Házi óbor

zamatos 1.30, Csapó 27., udvarban, Szathmárinál. 1588

Kárpitos

munkákat a legolcsóbban készítik és javításokat háznál is vállalok, Ménes Ferenc kárpitos, Péterfia-u. 8. szám. 677

KERESLET**Üzletben,**

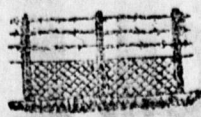
irodában pénztárnoki állást keres megbízható, intelligens fiatal lány. Ajánlatokat „Megbízható” jeligére a kiadóhivatalba kér. 683

Legjobb

szórakozóhely a Bocskai-téri Meteor-mozi.

Tulajdonos: **Csomor Gyula.**

Kovács Gyula
vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók! **=====**